

ДОКЛАД

за

**състоянието на безопасността на движението в Област Пазарджик през 2017 година
и мерки за нейното подобряване през 2018**

(§1а, ал.3 от Допълнителни разпоредби към Закона за движението по пътищата)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно разпоредбата на §1а, ал.3 от ДР към ЗДвП, областните и общинските комисии по безопасност на движението по пътищата координират и контролират проблемите по безопасността на движението, изготвят ежегоден доклад за състоянието на безопасността на движението и приемат мерки за нейното подобряване.

Със свои писма №0600-2/07.02.2018 г. и №0600-2-1/09.02.2018 г. Областният управител г-н Стефан Мирев поиска от ръководители на териториални звена с функции и задачи по безопасността на движение по пътищата и от кметовете на общини информация относно изпълнението през 2017 година, включително докладите и мерките, изготвени и приети от ОБКБДП в общините.

Настоящият доклад следва логиката и структурата на приетата от ОКБДП и утвърдена от Областния управител през декември 2016 година *Стратегия за намаляване на жертвите по пътищата на Област Пазарджик 2017-2020*. Стратегията е стратегически документ на областно ниво, който постави главната стратегическа цел *В периода 2017-2020 година да задържим броя на загиналите при ПТП на територията на Област Пазарджик до не повече от 20 годишно, а на ранените – до не повече от 160 годишно*, като посочи и Тактически цели с най-висок приоритет:

Да намалим наполовина жертвите на ПТП поради несъобразена скорост

Да намалим с една трета жертвите на ПТП на територията на общините Пазарджик и Септември

Да намалим с една трета жертвите на ПТП през месеците юни-август.

Така поставените, чрез задачи по четири проследими индикатора, стратегическа и тактически цели бяха развити във формат на BSc по три стратегически теми:

- 1.Корекция на девиантните модели на движение с несъобразена скорост
- 2.Безопасност на движение в периода на движение с повишен риск
- 3.Безопасност на движение в райони с повишен риск.

Съгласно възприетото в Стратегията, изготвянето на настоящия доклад и приемането на предлаганите в него мерки от ОКБДП е елемент от мониторинга на стратегическото изпълнение. Това е така и по отношение на поисканите от ОКБДП на 12-те общини в областта доклади и мерки, както и информацията относно изпълнението от териториалните звена и структури. За съжаление, не всички общини предоставиха копия от докладите си за 2017 година и планираните мерки за 2018 на ОКБДП, което поставя въпроса за необходимостта от подобряване на координацията, контрола и сътрудничеството между институциите в областта.

2. СТРАТЕГИЧЕСКО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Видно от представените от Сектор „Пътна полиция“ на ОДМВР – Пазарджик данни, **стратегическото изпълнение през 2017 година е далеч от планираното. Поставените със стратегията цели не са постигнати.**

Нараснал е съществено броят на загиналите лица – от 21 през 2016 на 37 през 2017.

Нараснал е броят на ранените лица – от 324 през 2016 на 361 през 2017.

При това над половината от загиналите – 19 лица – са загинали само в 5 тежки ПТП, чийто общ брой е нараснал от 263 през 2016 на 273 през 2017.

2.1. Корекция на девиантните модели на движение с несъобразена скорост

През 2017 година органите на ОДМВР-Пазарджик са издали 20792 броя електронни фишове за превишена скорост, което е с 165 повече от 2016 година.

Сектор „Пътна полиция“ е постигнал споразумение с местните власти в областния център и на посочените места са изградени напречни неравности за намаляване на скоростта, като основно се цели намаляване на риска за пешеходците чрез преобладаващия тип „повдигнати пешеходни пътеки“.

Провеждат се специални полицейски акции, при размяна на териториите на контрол между съседни РПУ, насочени приоритетно и към превишенията на максимално допустимата скорост, особено през почивните дни и късните вечерни и нощните часове. През 2017 година са проведени общо 272 СПО под ръководството, контрола и с личното участие на Началник сектор „Пътна полиция“ и Началник отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР-Пазарджик. Разстановката на нарядите се актуализира ежедневно, според пътната обстановка.

Органите на ОДМВР-Пазарджик следват посочената в стратегията политика на „нулева толерантност“ към нарушения с превишаване на максимално допустимата скорост и движение с несъобразена скорост.

Към девиантните модели на поведение с максимален риск за безопасността на движението по пътищата на областта следва да се отбележи големият брой на водачите,

управляващи МПС след употреба на алкохол и упойващи вещества. През 2017 са санкционирани за управление след употреба на алкохол общо 596 водачи, като при 326 от тях количеството на алкохол в кръвта е надвишавало 1,2 промила. От извършените 345 проверки с технически устройства „Дрегер“ за употреба на наркотични вещества и анализи са установени 150 случая на употреба преди управление на МПС.

Високо е нивото и на риска от девиантния модел на поведение, при който се управлява МПС от водачи без необходимата правоспособност – общо 1135 водачи през 2017 година.

По отношение превенцията на девиантните модели на поведение, които са източници на повишен риск за безопасността на движението по пътищата, добра практика и през 2017 година са проектите и инициативите, реализирани при взаимодействието между органите на ОДМВР-Пазарджик, Сектор „Пътна полиция“, и училищата и детските градини от областта, под ръководството и координацията на РУО-Пазарджик. С общи усилия полицаи и педагози обучават и възпитават децата и учениците – участници в движението по пътищата – за изграждане на нагласа и социални навици за безопасно поведение на пътя. Признание за приноса им е фактът, че СУ „Методий Драгинов“, с. Драгиново, община Велинград и старши експерт Мария Гилова от РУО-Пазарджик получиха първо място и специална награда в две от общо шестте категории на номинация на годишните награди на Фондация „Годишни награди за пътна безопасност“ – София. В Регионалния план за квалификация на педагогическите специалисти за учебната 2017/2018 година са включени квалификационни курсове по методика на обучението по БДП, планирането и организацията му, взаимодействие с комисиите по БДП и прилагане на интерактивни технологии и техники на обучение. В обучението на децата и учениците за безопасно движение по пътищата подкрепа оказват и екипите на РЗИ-Пазарджик – обучени са общо 153 деца от училищата на областта. С висок интерес от страна на учениците се посрещат беседите и демонстрациите, свързани с риска от ПТП и злополуки с източник злоупотребата с алкохол, особено демонстрациите с алкочила, които остават у тях неизличим спомен за това как различните количества алкохол влошават баланса, зрението, времето за преценка и реакция на ситуацията на пътя и безопасността на движение. Очевидно е, че това са добри и доказали възпитателната си ефективност практики и те трябва да бъдат продължени и развити и през 2018 година.

2.2. Безопасност на движение в периоди на движение с повишен риск

При управлението на риска в периоди на движение по пътищата с установен завишен риск през 2017 година като ефективен инструмент за контрол се установиха провежданите от органите на ОДМВР-Пазарджик специални полицейски операции (СПО). Ежеседмичното им планиране, при максимално ангажиране на униформения състав, включително чрез размяна на териториите за контрол между съседните РУ на МВР, осигурява необходимата гъвкавост и адаптация към променящата се ситуация по отношение на движението по пътищата в областта. След анализ на пътно-транспортната

обстановка разстановката на нарядите се актуализира ежедневно. Операциите се провеждат през почивните дни на седмицата и в късните вечерни и нощните часове, с обхващане на малките населени места и пътните връзки с общинските и областния центрове. Приоритет е контролът върху употреба на алкохол и упойващи вещества, неспособност, превишаване на допустимата максимална скорост, технически неизправности на МПС. През 2017 година броят на проведените СПО е 272 – под прякото ръководство и с личното участие на ръководството – началник сектор „Пътна полиция“ и началник отдел „Охранителна полиция“ към ОДМВР-Пазарджик.

2.3.Безопасност на движение в райони с повишен риск

Осигуряването на безопасността на движение в районите с повишен риск е задача, чиято сложност предполага комплексно изпълнение и ефективно взаимодействие на контролни органи и местни власти.

Органите на ОДМВР-Пазарджик организират контролната си дейност по места в съответствие с анализа на данните за ПТП – осигурявайки приоритет на участъците с концентрация на ПТП и висока интензивност на движението. Заедно с това са установени и участъците, на които се констатира системно и грубо нарушаване на ЗДП. Като ефективна форма на организация на контрола през 2017 година се утвърждава създаването на КПП на възлови кръстовища и на входно-изходните артерии на областния и общинските центрове.

Локалните източници на повишен риск за безопасността на движение също са поставени под наблюдение и контрол от страна на органите на ОДМВР-Пазарджик. На стопаните на пътя се дават предписания за отстраняване на рисковете от нарушена настилка на пътя, липса на пътни знаци и маркировка, от влошена видимост, заради непочистени треви, дървета и храсти в обхвата на пътя и други неблагоприятни фактори, свързани с пътната безопасност. При необходимост, за разгласа и натиск се използват и обществените електронни медии, както бе в случая с необходимостта от незабавни мерки за обезопасяване на участък от АМ „Тракия“, чийто принос в пътния травматизъм е съществен – 52 ПТП с 10 броя ранени лица.

Вън от всяко съмнение, безопасността на движението в райони с повишен риск изисква, както е посочено и в Стратегията, инвестиции в инфраструктурата, съобразени с резултатите от одита на безопасността на движение. В тази насока от особено значение са инвестиционните инициативи на местните власти в общините от областта. Видно от мнозинството от представените доклади на ОбКБДП относно изпълнението през 2017 година, те са приоритет в програмите на общинските органи и ръководство. В това число и в:

Община Брацигово: Възстановена асфалтова настилка 1730 м², изкърпена – 500м². Подновени 7 броя пешеходни пътеки, поставени 4 броя ограничители на скоростта.

Община Велинград: Неотложни пътно ремонтни дейности на 5 улици в гр. Велинград. Ремонтни дейности на път с. Света Петка – с. Всемирци. Положена асфалтова настилка на 2 улици в с. Драгиново.

Община Панагюрище: Извършени основни ремонти на общински път „Панагюрски колонии – м.Манзул“ – на обща стойност 163 357 лв. с ДДС. Извършен текущ ремонт и поддръжка на улици и ОПМ – на обща стойност през 2017 година от 429 000 лв. с ДДС. Поставени общо 7 съоръжения за ограничаване на скоростта на движение – изкуствени неравности и повдигнати пешеходни пътеки. Благоустроени улици в с. Поибрене и с. Баня на обща стойност от 96 195 лв. с ДДС

Община Пещера: Укрепителни работи на свлачищата по пътя гр. Пещера – курорт „Свети Константин“.

Община Септември: Реконструкция и ремонт на улици в град Септември, с подмяна на главен водопровод и електрическа мрежа. Ремонт на път с. Славовица – гр. Ветрен. Изграждане на система за видеонаблюдение с 45 камери, включително възлови кръстовища, входно-изходни артерии на град Септември, пешеходни пътеки при училища и детски градини.

Община Ракиново: Поставени 14 броя ограничители на скоростта. Инсталирани видеокамери на входно-изходни артерии на град Ракиново. Извършена е реконструкция на уличното осветление в трите населени места.

Областно пътно управление – Пазарджик стопанисва и поддържа 740 км републиканска пътна мрежа в областта. През 2017 година за текущото и поддържане – пътищата първи, втори и трети клас - са вложени 1 536 416 лв. с ДДС. За частта от АМ „Тракия“ в област Пазарджик – други 1 473 660 лв. с ДДС. Общата сума, вложена за ограничителни системи, с цел намаляване на скоростта 1 156 426 лв. с ДДС. При км 66+300- на АМ „Тракия“ са предприети мерки за отстраняване на аквапланинга, водещ до повишен риск от ПТП – извършено е геодезическо заснемане на участъка и е изграден линеен отводнител за поемане на повърхностните води. Състоянието на рисковия участък се следи системно от органите на ОДМВР-Пазарджик, като е установена необходимост от допълнителни мероприятия за решаване на проблема в този участък на пътя, поради недостатъчна ефективност на извършеното до момента.

3. МЕРКИ ЗА ПОДОБРЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

3.1. Корекция на девиантните модели на движение с несъобразена скорост

3.1.1. Продължаване и развитие на добрите практики на взаимодействие между ОДМВР-Пазарджик, РУО-Пазарджик, РЗИ-Пазарджик, училищата и местните власти в общините при инициативи, проекти и програми за обучение и възпитание на деца и ученици за безопасно поведение на пътя.

3.1.2. Органите на ОДМВР-Пазарджик да следват политика на „нулева толерантност“ към нарушенията свързани с превишаване на максимално

допустимата скорост и движение с несъобразена скорост, особено от водачи без правоспособност и такива, употребили алкохол или наркотични вещества.

3.1.3. Местните власти да продължат с инвестициите в инфраструктура за ограничаване на скоростта на движение.

3.2. Безопасност на движение в периоди на движение с повишен риск

3.2.1. Органите на ОДМВР-Пазарджик да развият добрата си практика на гъвкава и своевременна реакция и краткосрочно планиране в съответствие с резултатите от анализа на пътно-транспортната обстановка.

3.2.2. Органите на ОДМВР-Пазарджик да развият добрата си практика на провеждане на специални полицейски операции (СПО) в периодите с повишен риск по отношение на безопасността на движение или при повишена интензивност на движение – туристически сезон, национални празници, почивни дни, тъмните часове на денонощието.

3.2.3. Областния отдел „Автомобилна администрация“ да засили контролната дейност по отношение на крайпътните проверки относно времето на управление и почивките на водачите при извършване на обществен превоз на пътници и товари и превози за собствена сметка – особено в тъмните часове на денонощието.

3.3. Безопасност на движение в райони с повишен риск

3.3.1. Стопаните на пътищата стриктно да спазват предписанията и указанията на органите на ОДМВР-Пазарджик относно управление на рискови фактори спрямо безопасността на движението по пътищата в участъците с повишен риск. Органите на ОДМВР-Пазарджик да провеждат последващ контрол по изпълнение на предписанията им с налагане на санкции при неизпълнение в срок.

3.3.2. ОДМВР-Пазарджик да продължи и развие практиката си на установяване на КПП на възлови участъци от пътя.

3.3.3. Местните власти да увеличат инвестициите си в инфраструктурата, съобразени с резултатите от одита на безопасността на движение и/или с предписанията на органите на ОДМВР-Пазарджик.

3.3.4. Местните власти да увеличат инвестициите си в системи за видеонаблюдение – особено на участъците с повишен риск от ПТП.

3.3.5. Местните власти да увеличат инвестициите си в ремонт и поддръжка на пътищата – с приоритет на участъците с повишен риск от ПТП.

3.3.6. В предвидените срокове да бъдат отстранени констатираните несъответствия на сигнализацията и маркировката на пешеходните пътеки в урбанизираните територии и извън тях спрямо изискванията на нормативната уредба – с приоритет на тези около училищата и детските градини и маршрутите на децата и учениците към тях.

3.3.7. Поетапно да се започне разполагане на ергономични осветителни тела за осветяване на всички пешеходни пътеки в урбанизираните територии и извън

тях - с приоритет на тези около училищата и детските градини и маршрутите на децата и учениците към тях.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Независимо от подобреното изпълнение на мерки за повишаване на безопасността на движението по пътищата на област Пазарджик и добрите практики на взаимодействие, контрол и инвестиционна инициативност, скръбният факт за 37 жертви на ПТП – загинали и другите 324 – ранени през 2017 година остава. Очевидно е, че предприетото за повишаване на безопасността на движение в областта не е ефективно и не бива да ни задоволява. Трябва да добавим, обаче, и оценка, която може да се окаже още по-тревожна – а то е, че действията на органите и ангажираните с проблема структури на гражданското общество всъщност са относително ефикасни, но сме изправени пред заплаха и рискове, които не можем оценим адекватно и спрямо тях – необходимите за управлението им ресурси. Това поставя въпроса за ресурсното обезпечаване на действията ни. Може би, както препоръчва един съвременен автор аналитик, е време да си зададем въпроса не защо е толкова зле, а защо не е и по-зле. Защото може да се окаже, че пътно-транспортната обстановка и основно девиантните модели на поведение на пътя, разпространяващи се все по-широко, имат потенциал да ни смразят с още повече и по-тежки ПТП и жертви на пътя. А ресурсите, които привличаме, за да посрещнем това предизвикателство, са все така ограничени или дори недостатъчни.